

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VII. tečaj.

V Gorici, 1887.

7. zvezek.

Pismo svetega Očeta o odpustkih,

ki jih morejo dobiti tisti, ki bodo romali v Rim k svečanosti zlate maše Njih Svetosti papeža Leona XIII., kaker tudi tisti, ki se bodo v duhu pridružili temu romanju.

Leon XIII., papež,

vsem vernim, ki bodo brali to pismo, pozdravljenje
in apostoljski blagoslov.

Bliža se prvi dan novega leta, dan Naše mašniške petdesetletnice, ki jo bomo s pomočjo božje praznično obhajali. Vsi narodi celega sveta in vsi krogi človeške družbe se vesele kaker iz enega serca in ene misli ter nam v težkem času, v katerem smo poklicani zavzemati vzvišeni stol svetega Petra, dajejo svečane dokaze zvestobe in ljubezni, spoštovanja in voščil svojih. Vso to slavo pa prepuščamo Bogu, ki nas tolaži v naši togi, ter ga prosimo brez nehanja, naj blagoslovi kerščanske narode ter jim podeli mir in davno zaželeno edinost.

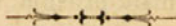
Ginjeni po teh odkritoserčnih izjavah vdanosti in resnične pobožnosti smo sklenili v zmyslu prošnjá, ki so nam došle, naj damo namreč vsem Svojim otrokom iz svečanosti njihovega očeta zajemati koristi v boljše zavarovanje večne sreče, sklenili smo odpreti

zaklade svete vere, ki Nam je Bog, naš Gospod, izročil, da jih delimo. Zato operti na milost vsegamogočnega Boga in oblast svetih apostolov Petra in Pavla vsem in vsakemu posameznemu verniku enega kaker drugega spola, kateri bodo o priliki Naše mašniške petdesetletnice v Rim priromali, da v imenu vsak svojega naroda očitno in naravnost pokažejo otročjo ljubezen in vdanost, in čast in pokorščino izkažejo najvišji oblasti, ki jo je Nam Bog izročil, podeljujemo popolnoma odpustek in odpuščanje vseh kazni grehov. Ravno tako vsem vernim obojega spola, kateri bodo v duhu in sè sercem spremljevali to romanje v Rim, in vsem, ki bodo kaker si bodi pomagali, da se srečno zverši, ako ta dan pred našo mašniško petdesetletnico, to je pred pervim dnem prihodnjega leta, opravijo devetdnevno pobožnost z molitvijo tretjega dela rožnega venca in to devetdnevno pobožnost ponove ob času, ki bo določen za avdijence (zaslišanja) pobožnih romarjev, ako nadalje po vrednem sprejemu svetih zakramentov, izpovedi in obhajilu obiščejo svojo farno ali katero koli cerkev ali sploh očiteno molitvam namenjen kraj ter tam molijo za edinost kerščanskih knezev, pekončanje krivoverstva in povišanje naše matere Cerkve, podeljujemo popolnoma odpustek in odpuščanje vseh kazni grehov tako na dan Naše mašniške svečanosti, kaker tudi na praznik, ki pride neposredno po devetdnevnicu, kederkoli ponovljeni mej zgoraj določenim časom. Dalje podeljujemo vsem tistim, ki vsaj skesanega serca opravijo to devetdnevno pobožnost, za vsaki teh dni po cerkveni navadi tritodnevno nepopolnoma odpustek. Vsi in vsaki teh odpustkov, odpustitev greha in prizanašanj kazni se lahko oberne tudi v korist v bogim dušam v vicah; vender pa ima to podeljenje veljati le za to leto.

Naposled želimo, da naj imajo ne glede na kake koli nasprotno naredbe prepisi in ponatiski tega pisma tisto veljavo kaker to pismo samo, da so le verjetno podpisani ter jih je podpečatil kateri koli cerkveni dostojanstvenik.

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 1. okt. 1887 v desetem letu Našega papeštva.

M. Kardinal Ledochowski.

Življenje sv. očeta Leona XIII.

zlatomašnika.

(P. F. H.)

VI. poglavje.

Kardinal Joahim Peči, tretjerednik, pokrovitelj tega reda
in kamornik rimske cerkve.

Odkar so zasedli laški vojaki papeške dežele, spremenilo se je mnogo glede cerkvenega življenja, kaker je tožil Peči v navedenem listu. Dà, laška vlada je celo prepovedala škofom pot v Rim. Tako se je pripetilo, da tudi kardinal Peči več let ni videl večnega mesta. Ko so dne 29. junija l. 1867 v Rimu nad vse slovesno praznovali 18stoletnico sv. apostolov Petra in Pavla, prišel je kardinal zopet v Rim. Ob tej priliki so papež izrekli željo, naj bi se sklical vesoljni cerkveni zbor, ki so ga tudi jedno leto pozneje sklicali na 8. dan meseca decembra 1869. Nad 700 škofov iz vseh delov sveta se je zbralo okoli papeža, da se posvetujejo o raznih verskih in cerkvenih zadevah. Na zboru se je kardinal Peči posebno odlikoval s temeljitimi razpravami zlasti o papeževi nezmotljivosti. Jako lepi so tudi listi pastirski, ki jih je pisal o tem predmetu svojim vernim. Ko zbor dne 18. julija razglasi papeževo nezmotljivost za versko resnico, preneha, — da bi se jeseni zopet sešel. Ali božja previdnost je hotela drugače. Komaj je prišel kardinal mej svojo čredo, kar zve iznenada, da so 20. sept. 1870. l. vderli Viktorja Emanuela vojaki v Rim in vzeli v last večno mesto Rim, da so postali papež jetnik v svojem lastnem mestu. V svojem imenu ter vse duhovščine in vernih je v listu do sv. Očeta označil ta rop tako le: „Živo čutimo vse bridkosti, katere mora piti očetovsko serce Vaše Svetosti. Obžalujemo slepoto in zmoto onih nevhvaležnih in spriadenih sinov, ki so se združili sè sovražniki sv. cerkve, da napačajo njenega glavarja. Polni nejevolje zaničujemo vso zvijačo in nasilstvo, katerega so se poslužili, da so oropali rimskega papeža njegovega imetja in neodvisnosti. Oporekaje z vesoljnim kerščanskim svetom zlobnemu prizadevanju temote, molimo h Gospodu luči, naj ne dopusti teh zlobnih bogoskrunskih činov in naklepov, temveč naj vže Vaša Svetost obhaja ono zmago, katero je svet

vže tolikokrat občudoval, ki tudi nejevernikom in sovražnikom sv. cerkve svedoči kot beli dan, da je stolica sv. Petra tisti vogačni kamen, ob katerem se zdrobi vsaka človeška moč.“ — Pač ponižni mož, pišoč to oporeko, ni mislil, da jo piše tudi za svojo osebo. Za kardinala Pečija samega pa je bilo v bodoče velikega pomena, da je ob vesoljnem zboru imel priliko seznaniti se s škofi, rekel bi, vesoljnega kerščanstva. Bival je z mnogimi drugimi cerkvenimi kuezi v papeževi palači na Kvirinalu, kjer sedaj kraljuje laški kralj.

Od sih dob je kardinal, še bolj ločen, živel le za svoje verne. Skerbel je, da popravi, kar so njegovim raznim cerkvenim napravam škode storile nove okoliščine. 25letnico, kar je v škofa posvečen pastirjeval v Perudži, obhajal je leta 1871 le v krogu svojih prijateljev. Ob tej priliki mu je duhovščina poklonila umetno izdelan kip Marije brezmadežne. Da bi v sercih svojih vernih prižgal ljubezen do Jezusa in Njegove deviške Mater e, posvetil je škofijo leta 1872 najsvetejšemu Jezusovemu sercu in naslednje leto njegovi deviški materi Mariji Brezmadežni.

Zlasti pa je imel iz te dobe vedno v blagem spominu dneve, katere je preživel na gori Aljverni mej frančiškani v tihi samoti mej duhovnimi vajami. Na Toskanskem, v pokrajini Kasentini, na izvirih rek Tibera in Arna, se nahaja gora Aljverna, kjer stoji slavno svetišče, preimenitno za vsacega častivca sv. Frančiška, osobito pa za njegove sinove. To je namreč kraj, kjer je prejel sv. Frančišek rane Kristusove,

Kapelica „s v. r a n“ še stoji, če tudi so poleg nje sezidali veliko cerkev. Od nekedaj je to svetišče bilo pod posebnim varstvom mesta Florencije. Ko je roparska laška vlada zaterla samostane, prizanesla je po posredovanji mesta Florencije temu svetišču. Tako na tem svetem kraju še za te dobe živi okoli 50 redovnikov. Popolnoma so ločeni od sveta ter žive v ostrem zatajevanji, premišljevanji in molitvi. Na ta kraj je šel tudi l. 1872 kardinal Peči ter ostal ondi štiri tjedne. Omenili smo vže njegovo veliko češčenje in zaupanje na sv. Frančiška Serafinskega. Njegovo bivanje na tem sv. kraju pa je njegovo pobožnost še pomnožilo. Ne zapusti popred gore Aljverne, dokler ni vstopil tudi sam v tretji red sv. Frančiška. Vže poprej je po svoji škofiji razširjal tretji red, tem bolj pa še pozneje. V posebnem pastirskem listu je svojim duhovnikom priporočal, naj ga vstanavljajo po svojih farah. Dve leti pozneje so nad vse slovesno obhajali na

gori Aljverni 6stoletnico sv. Bonaventure, ki je tudi živel nekaj časa v tem samostanu. Ob tej priliki je kardinal zopet prišel v to svetišče, da se vdeleži cerkvenih slovesnosti, ki so se veršile na čast temu slavnemu učeniku sv. cerkve.

Glavni sedež tretjega reda je, kakor znano, v Asizu v cerkvi sv. Vitala. Papež Pij IX., sami tretjerednik, so dobro znali, kolik častivec sv. Frančiška je Peruški nadškof in kardinal Peči. Zato so ga imenovali za „protektorja“ ali po naše: pokrovitelja tretjega reda. Ob enem so imenovali kardinala tudi za protektorja samostanu sv. Klare v Asizu. Da toraj prevzame protektorat samostana in cerkve, pride kardinal dne 25. novembra 1873 iz Perudže v Asiz. Slavnost se je veršila v cerkvi sv. Klare po predpisu obrednika. Drugi dan je prišel v cerkev sv. Vitala, imel ondi sv. mašo, mej katero je obhajal tretjerednike. Potem pa je v priserčnem in navdušenem govoru priporočal zbranim udom njih dolžnosti.

Kot pokrovitelj tretjega reda je menil kardinal, da ga je zdaj še bolj primoran razširjati po svoji škofiji. V ta namen je naslednje leto (1874) priredil in oskerbel skoro po vseh farah svoje škofije sv. misijone, katere so imeli redovniki sv. Frančiška. Ob teh prilikah so povsod tudi vstanavljali podružnice tretjerednikov, ki so donašale po škofiji naj boljšega sadu na škofovo največe veselje.

Kaker smo iz nevedenega videli, poslužil se je kardinal vseh pripomočkov, da ohrani svoje ovčice verne, jih reši zapeljevanja in tako otme njih duše večnega pogubljenja. Omenili smo vže več tacih pripomočkov, vseh obširneje navesti, ni prostora. Dveh vendar ne smemo prezreti. Dobro je vedel kardinal, koliko vpliva na ljudstvo, če od časa do časa sliši božjo besedo iz ust ptujih duhovnikov, osobito če se to godi v podobi misijonov. Ker so bili samostani zaterti in redovniki večinoma pregnani, ni bilo misijonarjev, ki bi budili verpe k novemu duhovnemu življenju. Tudi v tej stiski si zna kardinal pomagati. Leta 1874 je vstanovil „društvo delavcev v vinogradu Gospodovem“. V to društvo je sprejemal pobožne duhovne in izverstne govornike. Ti so nadomestovali po raznih farah ob gotovih prilikah pregnane misijonarje.

Bistroumni kardinal je tudi dobro znal, da večino zla, ki tare sedanjo dobo napravljajo slabi časopisi. Temu zlu je treba v okom priti z dobrimi časopisi. V ta namen je vstanovil

leta 1877 v Perudži časopis „Il Paese“, ponaše „Dežela“. Namen mu je bil, da v Perudži in po škofiji izpodrine proticerkvene časopise. Uredništvo je izročil semeniškim profesorjem in drugim izverstnim duhovnikom. Ker je časopis donášal izverstno pisane članke in različne tvarine, razširil se je berzo ter v marisikateri hiši izpodrinil proticerkvene časopise.

Do sih dob nismo častitim bravcem v tem oddelku priporočali posebnih naukov, ki naj si jih za svoje življenje posnamejo. Tu pa si ne moremo kaj, da ne bi rekli tudi jedno besedo. Kaj ne? lep zgled je v tem tretjerednik in pokrovitelj tretjega reda kardinal Peči! Naj bi ga pač posnemal vsaki brat sv. Frančiška Serafinskega po svojem stanu in poklicu. Komer je dal Bog posvetnega imetja, naj si naročuje dobre, v katoliškem duhu pisane časopise, bere naj jih sam, pa tudi posojuje drugim. S tem bode storil veliko dobrega. Skoraj gotovo več, kaker pričakuje ali meni. Kedor ima pa zmožnosti vže po svojem poklicu, naj od časa do časa prime tudi za pero ter piše v dobre časopise članke, ki bodo, rekel bi, gotovo obrodili toliko sadu, če ne več, kaker dobro izdelane pridige, ki se le prehitro pozabijo. Kar pa je tiskanega, mnogi bero.

Posnemajmo toraj pokrovitelja tretjega reda kardinala Pečija. Saj so v sedanji dobi še jednake razmere, rekel bi, tudi po Slovenskem, kakeršne so bile tedaj po Laškem, ker pri nas tudi liberalizem na tiho napreduje. Pač malo koristi besedovanje, kako naj se piše ta ali oni list, pač pa mnogo spisi, ki se mu pošiljajo. Če bode list dobival od raznih jednako mislečih dobre spise, gotovo bode potem vgajal vsem, zlasti onim, ki niso zadovoljni s poprejšnjimi. Saj bode list prinašal ravno to, kar želé. S takim ravnanjem bode konec mnogemu besedovanju. Kedor pa misli, da s tem trati dragi čas, ki bi ga mogel bolje porabiti, recimo, za molitev in premišljevanje, temu povemo, da je kardinal Peči vse to storil, pa tudi dokaj pisal, dà, celo pesmi skladal. Umel je ravno prosti čas prav porabiti.

Mej jednakimi in drugimi koristnimi napravami je čas hitro tekkel. Vže 32 let je vladal in vodil škofijo v Perudži ter postal starček; bil je že v 68. l. svoje dobe. Misleč preživeti tudi večer svojega življenja v Perudži, ni hotel sprejeti neke škofije blizu Rima, katero so mu ponudili papež. Svojemu ljubemu bratu je v zimskih večerih leta 1877 v spomin napisal v obliki pesmi svoje življenje, misleč, da bode treba tem kiticam le še prideti, kedaj

je vmerl in kam so ga pokopali. Vender pa je bila božja volja, da luč, ki je skozi 32 let tako milo in ljubeznjivo razsvetljevala Peruško nadškofijo, zažari kmalu v popolnem svitu, kaker „luč na nebu,“ vesoljnemu kerščanskemu svetu.

Za papeževo je najimenitnejša v katoliški cerkvi služba „kamornika rimske cerkve.“ Ta vreduje vse posvetne zadeve papeževe; smemo ga imenovati papeževega denarnega ministra. Tudi je načelnik sodišču v apostoljski kamori, kancelar rimskega vseučilišča i. t. d. Njegov najvažnejši posel pa je, da s tremi drugimi kardinali vlada po papeževi smerti sv. Cerkev do izvolitve novega papeža. Njemu se izroče po smerti papeža ključi papeževih soban; kamornik poterjuje vsa določila rimske stolice; na skerbi mu je, da se hitro pripravi „konklave,“ kjer kardinali izvolijo novega papeža. Tudi mora nadzorovati, da se vse verši postavno. Vže iz tega je slehernemu razvidno, da je jako imenitna služba kamornika rimske cerkve.

Dotedanji kamornik kardinal Filip de Angelis je bil vmerl. Tudi papež Pij IX. so vedeli, da so njih ure vže seštete. Treba je bilo za to častno službo izbrati moža, ki jej bode po vsem kos. Kar ni nihče pričakoval, zgodilo se je. V tajnem konzistoriji imenujejo (dné 21. sept, 1877) kardinala Pečija za „kamornika“ rimske cerkve. Vse je bilo iznenadeno, ker so pričakovali, da bode za to službo imenovan kardinal, ki biva v Rimu ali vsaj blizu Rima ter je tudi bolj seznanjen z opravili rimske stolice.

Kardinal in nadškof Peči izroči oskerbovanje svoje škofije svojemu namestnemu škofu Karolu Lorenciju, sam pa hiti v Rim, da nastopi svojo novo službo. Dela je bilo mnogo in silno težavnega. Ker so papež Pij IX. vidoma pešali od dne do dne, moralo je biti kamorniku Pečiju na skerbi, da pripravi vse potrebno ob papeževi znabiti nagli smerti, katere je bilo pričakovati po človeški sodbi. Zato se prične marljivo učiti apostoljskih določil, ki govore o „konklavu“. V to porabi cele tri mesece ter si tudi prepíše važniša določila. Papež sam so čutili, da se jim bliža zadnja ura; vedeli so tudi, da ob slučajih smerti namerjava laška vlada zasesti Vatikan in zapreti papeževe sobe in sama voditi „konklave“ ali po naše izvolitev novega papeža. Treba je bilo moža, ki premore vse te težave; in kaker nalašč za to je bil kardinal Peči. Tudi on je dobro znal vse spletke, ki ste jih snovali laška in francoska vlada za slučaj smerti Pija IX.

Seveda vladi ste obračali, Bog pa je obernil. On, ki določuje zgodovino narodov, preskerbel je tudi vladam ob tem trenutku vsaki doma dovolj dela. Rusko-turška vojska po padcu Plevne (10. dec.) dala je vsem evropskim vladam obilo posla. Laški pa je božja previdnost ravno ob tem času poslala drugi dogodek, da se vlada ni imela časa brigati za Vatikan. Ob koncu meseca decembra leta 1877 pride namreč kralj Viktor Emanuel v Rim. V začetku januarija je sprejel francoskega ministra Gambeto, na večer pred praznikom sv. treh kraljev pa je podpisal dekret gledé pogreba Pija IX. Vže po noči ga zgrabi huda merzlica in čež tri dni (9. januarija) izdihne svojo dušo še le v 58. letu svoje dobe, v dokaz stare resnice, da zadene gotova kazen božja tistega, ki stegne svojo roko po večnem mestu Rimu in proti maziljencu Gospodovemu. Ta nepričakovana, nagla smert laškega kralja je dala vladi dovolj posla, da ni imela časa vtikati se v cerkvene zadeve.

Dne 7. februarja 1878 res pretrese vesoljni kerščanski svet žalostna vest, da so papež Pij IX, ki so 32 let modro in pogumno vladali kotoliško cerkev, izdihnili svojo dušo. Precej po smerti je sklical kamornik in kardinal Peči vse kardinale v posvet, da se dogovoré o papeževem pogrebu in o pripravah za konklave. Ker zaradi omenjenih dogodkov ni bilo misliti, da bi laška vlada opovirala prosto volitev, odločijo kardinale, da ostanejo v Rimu. Tako se tedaj zberó kardinale deseti dan po papeževi smerti v konklave, da izvolijo osiroteli katoliški cerkvi novega poglavarja. Vse potrebno za volitev je oskerbel kardinal Peči kot kamornik rimske cerkve.

Vse je vgibalo, kedo bode prihodnji papež? Tudi zbranih 61 kardinalov še ni vedelo, katerega bodo izvolili. Splošno mnenje je bilo za kamornika in kardinala Pečija. Gdor ga je poznal, vsaki je bil prepričan, Pij IX. ne more dobiti boljšega naslednika. In res! vže pri prvem glasovanji dobi največ glasov. To je bilo znamenje, da ga izvolijo. Peči se prestraši, gre k nekemu kardinalu ter ga prosi, naj nikar ne dela za njegovo izvolitev gledé na njegovo starost in bolehnost, rekši: „Bojim se, da sv. zbor ne bode pravo zadel. Govoré sicer, da sem učen mož, pa nisem. Tudi menijo, da imam potrebnih zmožnosti za papeža; sam pa vem, da jih nimam. Prosim, imejte to pred očmi; potem ne bodete silili starčka, da prevzame težko breme“. Kardinal pa mu dé na to: „Kar se tiče Vaše učenosti, ne sodite sami o tem, sodili bomo mi. Gledé zmožnosti pa prepustite sodbo Bogu, ki Vas pozna“.

Tako napoči zadnji dan volitve; vedelo se je, da bode do-
 veršena. Zato so še tisti večer pripravili prebivališče novemu
 papežu. Kamornik Peči je imel ravno nad tistimi izbami svoje
 stanovanje. Delavci, pripravljaje stanovanje, ropotali so vso noč.
 Peči ni mogel zatisniti očesa; zato vstane, vzame nekaj postelje
 sè seboj in gre v drugo izbo. Tu si na tleh priredi posteljo. Pa
 tudi tu so ga motili. Slednjič gre v tretjo izbo, kjer za nekoliko
 ur zatisne svoje trudne oči, na tleh, mož, katerega je drugi dan
 katoliški svet pozdravljaj kot namestnika Kristusovega. Zaradi te
 vtrujenosti in hudih bolečin zoba je drugi dan napel vse svoje
 moči, da se je mogel vdeležiti volitve. Bila je ravno sreda 20.
 dne februarija; kardinal in kamornik Peči dobi 44 glasov izmej
 61; toraj več nego je bilo treba za izvolitev. Kardinal Peči, slišati
 vedno svoje ime, obledi, prične se tresti in pade mu pero iz roke.
 Debele solze se mu vlijo iz oči. Poleg njega sedeči kardinal
 Donnet mu pero pobere ter reče: „Pogum! Sedanji trenotek ne
 gre za Vašo osebo, ampak za osodo vesoljnega kerščanskega sveta.
 Odločuje se blager katoliške čerkve.“

Ko se po branju volilnih listov naznani izid volitve zbranim
 kardinalom, stopijo trije najstarejši kardinali k Pečiju ter ga
 vprašajo, če sprejme izvolitev. Kardinal, ki se je vse svoje žive
 dni klanjal naredbam božje previdnosti, vzdigne svoje oči v go-
 reči molitvi proti nebu, potem pa izpregovori odločivne besede:
 „Nisem vreden, da bi prevzel namestništvo Kristusovo v njegovi
 cerkvi; toda, pokoren svetemu zboru, spoznam, da me po Vaših
 glasovih kliče Bog“! Po teh besedah se mu poklonijo kardinali
 ter ga pozdravijo kot novega papeža. — Na to vpraša kardinal
 dekan novoizvoljenega, katero ime si hoče kot papež prideti? Ker
 so sploh kardinali znali, da je imel Peči vže od otročjih let, kar
 je bilo tudi že omenjeno, neko posebno spoštovanje do papeža
 Leona XII., zato so vže skoraj vedeli, da si bode izvolil „Leo-
 novo“ ime — Leon XIII. Tako se je tudi zgodilo. Berzo po
 tem naznani tudi kardinal izvolitev mnogobrojni zbrani množici
 na tergu pred Vatikanom z lože: „N a z n a n j a m v a m v e l i k o
 veselje, imamo papeža v osebi prevzvišenega go-
 spoda Joahima Pečija, ki si je pridela ime Leon XIII.“
 — Ta vest je šla po vesoljnem svetu kaker blisek. Vse je bilo
 z izidom volitve zadovoljno, tudi proticerkvena laška vlada. Okoli
 četerete ure po poldne je imel blagosloviti novoizvoljeni papež
 pred Vatikanom zbrano množico, ki je pač brojila nad 80.000, a

ne iz lože na terg, kaker je bilo do tedaj navadno, ampak kot jetnik v lastni hiši, iz lože v cerkvi sv. Petra je podelil blagoslov. Navdušeno je pozdravljal narod svojega papeža in postavnega kralja!

Slovesno kronanje je bilo odloženo v 3. dan marca. Lepi so obredi pri tej slovesnosti; ali obširno jih popisovati tu ni mogoče. Naj omenimo le nekaj malega. Po dokončanih drugih obredih nesejo novoizvoljenega papeža v spremstvu kardinalov in škofov v dragoceni nosilnici v slovesnem sprevedu na kraj, kjer se ima veršiti kronanje. Kakor poslanec božji lesketa se papež v kraljevem blišču. Ob tem slovesnem sprevedu pa zažge duhovnik tri krat povesimo prediva rekši: „Sveti Oče, tako mine slava tega sveta!“ Trikrat zažge predivo in trikrat ponovi besede. Po sveti maši, ki je sledila tem obredom, veršilo se je slovesno kronanje Leona XIII. Kardinal Di Pietro je molil najprej dotično molitev, ki jo zapoveduje obrednik. Na to je postavil kardinal papežu tijaro ali papeško krono na glavo, govoreč: „Sprejmi nase s tremi kronami okrašeno tijaro in ne pozabi, da si oče kuezem in kraljem, poglavar vesoljnemu svetu, namestnik našega Odrešenika Jezusa Kristusa, kateremu bodi čast in slava na vekov veke.“ Po tej molitvi so pokleknili vsi pričujoči, papež pa so se vzdignili sè sedeža in prvič blagoslovili s trojnim blagoslovom verne. S tem so bili končani prelepi obredi, ki se verše pri papeževem kronanji. Leon XIII. pa so s tem dnevom nastopili vlado na stolici sv. Petra. Mož, o katerem je govorilo prerokovanje, „da bode“ „l u č n a nebu.“ Kako razsveljuje istinito ta „l u č n a n e b u“ vesoljni kerščanski svet, videli bodemo v naslednjem.

Življenje in delavnost sv. Frančiška Solana, misijonarja Peruanskega.

(P. F. H.)

VI. Poglavlje.

Fr an č i š e k S o l a n g r e v A m e r i k o .

Ni dvojbe, da je bila vže zdavnaj Frančiška Solana goreča želja, da bi oznanjeval sv. vero mej nejeverniki. Tudi je znano, da je vže ko novinec hrepenel po marterniški smerti mej nezna-

bogi. Čast in slava, s katero ga je obsipalo vse, — vse to ga je še bolj gnalo v dežele nejevernikov, kjer bi mogel daleč proč od posvetne prazne hvale in časti delati za razširjanje božjega kraljestva. K temu ga je silila tudi njegova velika ljubezen do bližnjega, zlasti do onih nesrečnih, ki tavajo v temi nejevere.

Oberne se toraj s ponižno prošnjo do svojega redovnega predstojnika, naj ga pošlje v Afriko, da bode oznanjeval sveti evangelij mahomedanom. Ali berzo je splavalo njegovo upanje po vodi, ker mu predstojnik odgovori, da ga v domači pokrajini tudi zelo potrebujejo. Solan se vda v božjo voljo. Če ima pa Bog s kako dušo posebne namene, doseže jih gotovo. Vsako človeško nasprotovanje in drugačno mnenje služi le v to, da se toliko bolj gotovo izpolnijo božji naklepi. Tako je mislil tudi svetnik. Če ga je Bog poklical za misijonarja nejevernikom, gotovo bode nad njim tudi ta sklep izveršil. Solan je toraj čakal vgodne prilike, da ponovi svojo prošnjo. In res, ni mu bilo treba dolgo čakati te prilike.

Leta 1588 je prosil španjski kralj Filip II. predstojnike španjskih redovnih pokrajin, naj naberó pobožnih in zmožnih mož, ki bi šli kot misijonarji v Ameriko. Namestnik Peruvanski Garsija Urtado de Mendosa je silno prosil misijonarjev za Indijane v južni Ameriki, ker je žetev obilna, delavcev pa malo. Kedo je bil bolj vesel, kakor naš Frančišek! Saj se mu je zopet ponudila prilika, da bode mogel za Boga in svojega bližnjega kaj terpeti, ali pa še celo svoje življenje dati. S ponižno prošnjo zopet naznanil predstojniku svojo priserčno željo, da bi šel mej divjake širit božje kraljestvo. Sedaj predstojnik z veseljem vsliši prošnjo ter ga sprejme mej misijonarje.

Vsi redovniki, ki so se oglasili, da hočejo iti širit sveto vero in omiko po neznanih zahodnih deželah, vverščeni so bili v štiri oddelke, katerim je bil odločen predstojnik ali komisar. Vsakemu oddelku je bilo namejano drugo polje misijonske delavnosti po širni Ameriki. Oddelek, pri katerem je bil Frančišek, imel je iti v Peruvansko kraljestvo; za se pa si je izvolil Tukumanijo, kjer so živeli najbolj divji Indijani, ki o kerščanstvu in omiki niso hoteli ničesar slišati, ker so sovražili belokožce, Evropejce. Za one dobe je Tukumanija obsegala vso poznano in nepoznano deželo mej srebarno reko (Rio de la Plata) proti vzhodu in do Čilenskega pogrja proti zahodu; obsegala je skoraj vso sedanjo argentinsko republiko z Bolivijo vred. Prednik tem misijonarjem — vseh skupaj je bilo 5, — je bil brat Baltazar Novarski. Drugi trije oddelki so

bili odločeni za novo kraljestvo Granado, pokrajino Nikaragvajsko in Limsko. Po vseh teh pokrajinah je bilo kerščanstvo vže več ali manj razširjeno. Gorečnost Frančiška Solana po trudu in delu ter hrepenenje po marterništvu bi se tu ne bilo nasitilo.

Vzel je slovó od vseh krajev, kjer je dosihdob tako blagosnosno delal oznanjevaje božjo besedo, na veliko žalost in bridkost vseh, ki so ga poznali. Ostal pa je dolgo še vsem v blagem spominu, kar je pozneje poterdilo mnogo oseb. Tudi svojo staro, slepo mater je hotel pred odhodom še enkrat videti ter se od nje na zemlji za vselej posloviti kaker tudi od drugih sorodnikov. Bil je ta poslednji dar, ki ga je po svojem otroku Bogu darovala, pač težak in britek, vender pa tudi poln tolažbe; zakaj terpljenje, zatajevanje in žrtev otroka je, rekel bi, v nekem oziru tudi ljubljene matere, in ob dnevu plačila bode tudi deležna zaslug svojih otrok pred nebeškim sodnikom. — Težko so pogrešali pobožnega Frančiška tudi predstojniki in sobratje.

Iz Montilje je šel na goro sv. Frančiška, kjer je preživel v Gospodu toliko veselih ur, da se morebiti za vselej poslovi od svojih sobratov. Tudi prebivalci po okolici so zvedeli, da je „svetnik“ prišel po slovo, preden gre v Ameriko. Berzo se je zbrala velika množica. Frančišek porabi to priliko ter zbranim za slovó še enkrat ponovi nauke, katere so serkala verna serca, kaker serče zemlja ob hudi suši hladan dežek. Od tod je šel v Seviljo, kjer je bival v samostanu „naše ljube Gospe“ do trenutka, ko je bila barka pripravljena za odhod na široko morje proti neznanemu novemu svetu.

Sevilja, razprostirajoč se ob neki Gvadalkiviru, je bila za one dobe zbirališče barkam in popotnikom, ki so bili namenjeni v novi svet. Razume se, da je bilo toraj po mestu, kaker ob bregovih reke vse živo raznoverstnih ljudi, ki so hiteli iskat svoje sreče v novem svetu, seveda sleherni po svojem mišljenji in želji serca.

Preteklo je več mesecev, preden je bilo na barkah po vsem oskerbljeno za široko morje. Morale so iz Španije dovesti namestnemu kralju Peruvanskemu potrebnih vojakov in misijonarjev. Slednjič je bilo gotovo. Frančišek se poslovi še od bratov v Sevilji ter gre sè svojimi tovariši na barko. Vse brodovje odrine po reki proti širokemu morju. Kmalu dospo do morja in suha zemlja jim izgine izpred oči. Bilo je leta 1589; dneva nam letopisci niso ohranili.

S tem se je pričelo za Frančiška, rekel bi, novo življenje mej

različnimi ljudmi, ki so bili ž njim vred na tisti barki; tedaj še barke niso bile tako pripravno vravnane, kakor so dandanes, da bi bili popotniki ločeni po stanovih, ali bolje rečeno po plači za vožnjo. Najrazličniši potovalci so bili eden poleg drugega na krovu barke ali pa po notranjih prostorih. Ob taki priliki človek še le pozna, da je tujec na zemlji, in d. nima tukaj stalnega prebivališča, ampak išče prihodnjega na onem svetu, in da le v svojem notranjem najde pravi mir in srečo. Tako je živel tudi Frančišek na barki sredi truša in hruma vojakov ter drugih popotnikov, kakor bi bil v puščavi ali samostanu. Saj je njegovo serce plamtelo božje ljubezni. Vsaki novi prizor na morji navdajal ga je z novimi čutili ljubezni božje. Če je zerl na morsko gladino, po katerej je plavala barka ter videl in se spominjal brezštevilnih stvari božjih, ki najdejo svoj živež v morji, klical je h Gospodu s kraļjevim prerokom: „Velik je Gospod in prav častitljiv, in njegovo veličanstvo je znano. Oči vseh upajo v Te, Gospod! in ti jim daješ jed ob pravem času. Ti odpiraš svojo roko, in sitiš vse živeče z blagodarom“. (psl. 144). Ali če je v tihi noči zerl na nebo, kjer se je lesketalo na milijone zvezd, ogledovajoč se v morski gladini, ali na rido, katero je delala barka po morji, ki se je pogostokrat tudi lesketala v žarni svitlobi — videl je namreč prečudno žarenje morja, natorno prikazen, ki mu je bila do sih dob neznana — tedaj je zopet molil s psalmistom: „Glej, Gospod, ti veš vse novo in staro, ti si me vpodobil in položil name svojo roko. Čudovita je za me tvoja vednost; previsoka je, ne morem do nje. Kam pojdem pred tvojim duhom? in kam pobežim pred tvojim obličjem? Ako bi šel v nebo, si ti ondi; ako bi se obernal v pekel, si tamkaj. Ako bi vzel zarjini peruti in bi prebival na kraji morja: peljala bi me tudi tja tvoja roka in me držala tvoja desnica (ps. 139, 5-10).

V takem in enakem premišljevanji so tekli Frančišku dnevi na morju. Vse na barki je občudovalo z nekim posebnim spoštovanjem nenavadnega tovariša, ki je premolil po cele ure po dnevi in po noči na krovu barke. Bil pa je vedno do slehernega jako ljubeznjiv in prijazen. Ta njegova prijaznost in ljubeznjivost je kar, rekel bi, očarala tudi najbolj divje mornarje. To pa je naš svetnik znal porabiti v njih dušni prid. Ko se je množica zbrala okoli njega, vzel je križ iz svojega rokava, vzdignil ga kvišku ter zdihnil: „Raji umreti, kakor žaliti z grehom Boga.“ Potem pa je pričel govoriti sè svojo zgovornostjo o ostudnosti greha, da so tudi zastarelemu grešniku stopile solze v oči.

Le nekemu njegovemu tevarišu in sobratu ni bilo všeč vedenje Frančiškovo na barki. Zlasti ga je bodlo, kakor tern v peti, če je videl Frančiška po več ur neprenehoma klečati in moliti. Zdelo se mu je to farizejska pobožnost. Ko ga vidi zopet nečega dne več ur moliti ter stvari božje premišljevati na krovu, čepečega v stranskem kotiču, ne more se več berzdati. Serdito stopi k Frančišku ter ga z resnimi besedami posvari, češ, nikaker ni prav, da po cele ure svojo osebno pobožnost opravlja; opravilo pravega misijonarja pa zanemarja. Če mu je istinito blager duš na skerbi, naj gre v notranje prostore barke ter v sv. veri in kerščanskem nauku podučuje vboge zamorce, ki morajo na barki opravljati najtežavniša dela, in druge tovariše. Frančišek ponižno sprejme to opominjevanje; zahvali se ter hiti po stopnjicah k dotičnim nesrečnežem. Tu prične sè vso svojo zgovornostjo razlagati resnice svete vere. Vse ga poslušá z odpertimi usti. In vedno ima več poslušalcev okoli sebe. K sklepu pa jim zapoje še lepe pesmi. Zdaj še le se je vse gnetlo okoli svetnika; saj lepo petje vkroti tudi divjaka. Drugi dan je bilo tudi onemu tovarišu žal, da je svetnika tako žalil; seveda ta še za to znal ni, in mu tudi iz serca rad odpustil. — Tako so na popotovanji tekli dnevi in tjedni; popotniki pa so vedno imeli na okoli le vodo; o suhi zemlji ni bilo ni sluha, ni duha. Zdelo se jim je od časa do časa, da se že bližajo suhi zemlji. Saj so videli pred seboj na dolgo in široko, kar je moglo prezreti oko, le zeleno livado. A motili so se; bile so le morske rastline, ki po nekaterih krajih pokrivajo morje, da je podobno zelenemu travniku.

Po trudapolnem potovanji dospó vender do suhe zemlje; bil je otok sv. Dominika. Barka, obstoji na obrežji nekoliko ur. Popotniki porabijo to priliko, da se na suhi zemlji vsaj nekoliko odpočijejo, pa tudi osuažijo in operó svojo obleko. To je storil tudi Frančišek sè svojimi tovariši. Ker niso imeli druge zgornje obleke, razkropé se po germovji, da bi si posušili oprano obleko. Ob čerterti uri popoldne dá zvon na barki znamenje, naj se popotniki zopet zberó. Mnogi niso slišali tega znamenja, mej njimi je bil tudi Frančišek Solan s tovariši. Ko pridejo na obrežje, bila je barka pač vže dve milji daleč na morji. Zastonj čakajo do dveh v jutru; barke ni bilo videti. Ostali so na popolnoma divjem kraju, sredi mej ljudožerci in divjimi zverinami. Tudi so bili brez vsakega živeža. Marsiketerega je pri tej misli pot oblil. Le Solanu ni vpalo serce. Misel, da je morebiti blizu tolikanj zaželená mar-

terniška smert, ne pusti ga mirnega. Poklekne na tla ter prične na ves glas moliti ter hvaliti Boga; vmes pa je zapel sè svojim čistim glasom pesmi Bogu in Mariji, morski zvezdi, na slavo, da je odmevalo po okolici. Sobratje mu prigovarjajo, naj bo tiho, češ, vtegnili bi priti človekožerci ali pa divje zveri ter vsem popotnikom izpiti kri. Seveda se svetnik ni menil za tako govorjenje. Njegovo serce je kipelo od božje ljubezni.

Na veliko srečo zaostalih so na barki še o pravem času zapazili, da misijonarjev ni mej njimi; verne se, da jih poišče. Solanu je sedaj zopet upanje po marterniški smerti zginilo, vender se je v vsem vdal v božjo voljo. Od tod je jadrala barka naravnost proti jugu v pristaniško mesto Kartageno v Novi Granadi. Tukaj je ostala nekaj dni, da si potniki nekoliko oddahnejo ter se okrepčajo od trudapolne, daljne vožnje. Ta počitek je Frančišek porabil v to, da je po bolnišnicah obiskoval bolnike in jih tolažil. Od tod je barka odjadrala v Puerto Belo, gder so misijonarji izstopili, da gredo peš v Panamo. Čim bolj težavna je bila pot skozi zaraščene gozde, ki še niso videli sekire, in preko gorâ, tem več prilike je imel, da se vadi v zatajevanji samega sebe in v ljubezni do bližnjega, kateremu je pomagal, kakor je le vedel in znal. Slednjič dospó po težavah, katerih še mi ne znano po naših krajih, v Panamo. Tu se je družba popotnikov razšla, da gre vsak po svojem potu. Misijonarji so šli v ondotni samostan, da počakajo ladije, ki jih ima odvesti na odločni kraj. Frančišek si je zopet priredil svojo celico v kotu na koru. Skoraj ves čas je preživel v molitvi in premišljevanji pred Najsvetejšim. Drugi čas pa je porabil v to, da je stregel bolnikom po bolnišnicah, snažil in rahljal postelje in jim donašal tečnih jedil, katerih je naprosil po hišah. Ob takih prilikah pa je tudi potegnil podobo križanega iz svojega rakava, jih opominjal k poboljšanju in govoril o Tistem, ki je zdravje in živež bolnikom.

Vže je preteklo več dni, pa ni se še prikazala v pristanišče ladija, ki bi jadrala proti jugu. Slednjič pride barka, ki je bila namenjena na Peruvansko. Misijonarji stopijo veselega serca na njo misleč, da kmalu dospó na kraj, kamer so bili namenjeni. Bog pa je odločil drugače; in le božja vsegamogočnost jih je rešila gotove smerti.

Srečno je bila barka prijadrjala že blizu Gorgone, kakih sto milj od Paname. Naenkrat nastane hud vihar, ki verže barko ob skalo, da prične na več krajih voda v njo dreti, kipeči valovi pa

jo hočejo potopiti. Nepopisljiv strah se polasti popotnikov. Berzo spuste čoln v morje; popotniki hite v rešilni čoln, tudi več sobratov Frančiška. Vse prigovarjanje, naj zapusti tudi on barko, ki se ima vsak trenotek potopiti, je bilo zastoj. Njegovo serce je videlo le ostale nesrečne; bilo jih je okoli tisoč, in mej njimi nad 800 zamorcev, katere je gnal kupec v Ameriko na sejem, da jih proda kaker se prodaja pri nas neumna živina. Z apostoljsko gorečnostjo prične Frančišek oznanjevati tem nesrečnim sredi razdivjanega morja resnice svete vere, stoječ visoko na krovu in deržeč križ v roki. Potem hiti k nesrečnim, praša jih, če hočejo biti kerščeni. Vsi stegujejo svoje roke proti svetniku, v znamenje, da žele sveti kerst. Ko svetnik konča sveto opravilo, raztergajo valovi barko mej strašnim ropotom na dvoje; ena polovica z zamorci se potopi in novo kerščeni se preselijo v nebesa. To je bil pričetek delovanja našega svetnika mej ajdi.

Ob tej priliki se je prigodil tudi eden največih čudežev, s katerimi je hotel Bog povelicati svojega služabnika. Ko se je mej krikom, ki je pretresal serca, potopil del ladije z nesrečnimi, stal je vže svetnik na krovu druge polovice mirno in veličastno, kaker nebeška prikazen. V trenutku tega nesrečnega dogodka mu je Bog razodel, da bodo drugi rešeni smerti. Ves navdušen oznanjuje na novo prostrašenim mogočnost, velikost in vsmiljenje božje, ki jih bode rešilo smerti. Potem oberne svoje oči proti nebu in se zatopi v molitev. Njegovo obličje dobi neko nebeško milobo; svetnik se je zameknil. V sredi smertnega strahú je zerlo vse v to nebeško prikazen. Vse to jih je navdalo z novo tolažbo; ker so videli pred seboj znamenje božjega vsmiljenja. Ko se svetnik zopet zave, reče veselo: „Le terdno zaupajte na Boga; čez tri dni nas bode Bog rešil.“ Barka je bila vže skoraj do roba v vodi, in po človeško soditi, bi se bila morala potopiti vsak trenotek. Zato je mnogim zopet splavalo po vodi upanje, da bi se mogli rešiti. Skerbeli so toraj, da dobe kako bruno ali desko razbite ladije ter si po tej pomagajo na suho. Tudi sobrat in spovednik Frančiška Solana P. Franc de Legva se je tako rešil. Vse to pa je ljubi Bog pripustil, da se toliko bolj očevidno pokaže čeznatorno zaupanje našega svetnika na Boga. — Ko je zopet zapazil, da ostali omahujejo v zaupanji, vzel je bič v roko, ter se bičal do kervi za grehe drugih. Potem pa je zopet pričel govoriti o božjem usmiljenju. Tudi jih je spovedoval, da jih potolaži; zraven pa je vedno zagotavljal, da tretji dan pride pomoč in rešenje. Seveda so bili ti

dnevi za nesrečneže cela večnost, ker niso imeli niti živeža, niti počitka. Le pridige svetnikove so jih vzdrževale še po konci in navdajale sè zaupanjem.

Barka, če tudi do roba v vodi, se ni potopila do tretjega dné. Proti večeru pa se ji že bliža ladja, da reši nesrečne. Svetnik jim je vže naprej povedal, da se bliža rešilna ladija. Vse je zerlo v temino, pa nihče je ni zapazil v daljavi. Še le ko slišijo veslanje, spoznajo, da je svetnik resnico pravil. Bila je ona barčica, na kateri so se rešili nesrečneži pervikrat. Niso bili sicer pripluli do obrežja. Vihar je barčico prevernil, vender tako blizu obrežja, da so si mogli pomagati na suho. Tudi barčico samo je morja verglo na obrežje. Menili so, da se je ladija z drugimi popotniki gotovo že potopila. Ker so pa videli proti oni strani po noči luč, šli so jih iskat. — Solanu je bilo zdaj na skerbi, da v redu stopajo v rešilno ladijo; zadnji skoči s krova barke svetnik v morje, da priplava do rešilne ladjice; ob trenutku ko je došel v čolnič, pogrezne se že druga polovica razbite barke v morje. Vsi rešeni poljubujejo svetniku obleko. Častili so v njem vsegamogočnost božjo, ki jih je rešila gotove smerti. — Mej tem pa se je dogodilo še to-le: Frančišek je moral sleči svojo zgornjo obleko (habit), zvezal ga je s prepasnikom ter mislil vreči v čolnič. Ali zavitek je pal v morje in valovi so ga odnesli. Svetnik se je moral odpeljati le v svoji spodnji obleki na suho. Ko čolnič obstoji, gre naš svetnik hitro poleg obrežja, kaker bi nekaj iskal. Neki imeniten gospod. kraljevi svetovalec iz Kite de Peru, ki je bil tudi mej nesrečneži, ga vpraša, kaj išče. Svetnik odgovori, da gre po svojo obleko. Okoli stoječi déjo na to, da jo je morje odneslo, „Jaz pa za gotovo upam, da mi poverne oče Frančišek, ki me je oblekel v to obleko“, odgovori svetnik. In res! v pičli uri se je vernil v svoji obleki. Vse se je temu čudilo.

Popotniki so bili sicer na suhi zemlji, rešeni na prošnjo svetnika. Ali zdaj so se imeli boriti z drugimi težavami. Kraj je bil popolnoma nenaseljen. Za njimi se je razprostiralo kordilersko pogorje, katero je do znožja pokrival zaraščen pervotni gojzd. Tudi ob morskem bregu ni bilo sledu o kakih naseljencih ali sploh človeških bivališčih. Pridružil se jim je še drugi sovražnik, — lakota. Pričeli so toraj nabirati različnih zelišč in korenin, da si ohranijo življenje. Ob tej priliki so nekateri popotniki našli v gozdu tudi drevo z jako lepim sadom, podobnim našim jabelkam. Radostno povžijejo sad, ali le prerano se pokažejo slabi nasledki. Po-

vsem životu pričnó nesrečneži otekati. Jedli so sad od drevesa, ki ga učenjaki zovejo „mankanilja“. V teku 24 ur so bili merličí. Sad tega drevesa ze zelo strupen, kar divjaki po onih krajih dobro znajo; nabirajo namreč ta sad, da ž njim ostrupljajo svoje puščice. To videti je bilo Frančišku bridko pri sercu. Velel je, naj mu za naprej vselej prinesó vsa zelišča, korenine in sploh, kar so si nabrali v živež, da blagoslovi te stvari in jih potem razdeli med nje. Sam si je postavil majhino kočico, nekoliko preč od šotora družih. Tukaj je molil ter mertvičil svoje telo, ki je bilo vže tako zelo oslabeledo. Od tod je donášal od časa do časa okusnih rib, rakov, korenin in drugih reči. Vse se je temu čúdílo, ker sami niso nigrdar našli tacih stvari.

Ker niso vedeli, koliko časa jim bode treba ostati v tej puščavi, skerbél je Solan tudi, da so si postavili majhino kapelico za skupno božjo službo. Olepšal jo je z raznimi rečmi, ki jih je verglo morje na suho od razbite ladije. Na altar je postavil podobo naše ljube Gospe, morsko zvezdo, kateri so vsi pripisovali rešenje. Tukaj je zbiral ljudi, jih učil, molil in prepeval ž njimi pesmi na čast morskí zvezdi.

Necega dne je šla h koči majhina deklica, ki je bila zelo lačna, da dobi kaj jesti. Berzo prihiti nazaj in pridoveduje ljudem, da se sveti mož pogovarja z neko Gospo, ki je nebeško lepa. Vsi so spoznali, da se mu je prikazala nebeška kraljica.

Če je svetnik zapazil kaj nerodnega, pograjal jih je ostro. Večkrat je mej njimi nastal prepír zaradi reči, katere je morje od razbite barke verglo na suho. Ko zopet necega dne sliši takov prepír, hiti med nje, prične se bičati do kervi, potem pa jih resno posvari. Vsi padejo svetniku k nogam ter obljubijo poboljšanje.

Vže so bili 50 dni v tem samotnem kraju. Zdaj sklenejo nekateri v čolnu, ki so ga nekoliko popravili, iti nazaj v Panamo, da dobé pomoč. Če tudi je bila pot nevarna, vender so zaupali na varstvo in pomoč „morske zvezde.“ Mej tem se je približal božič in sveti večer, deveti odkar je čolnič odplul po pomoč. Svetnik čuje do polnoči; ob blaženi uri pa hiti k drugim ter prične peči pesmi o novorojenem detetu Jezusu nad vse milo. Naenkrat mu zastane glas in vmolkne. Vsi zró stermeč na svetnika. Od velike ljubezni prevzet se je zameknil. Ko se zopet zavé, prične govoriti z navdušenostjo o skrivnostih, na ketere spominja sveti dan. Potem pa jim reče, da je rešilna barka že na potu. In res prijadra tretji dan velika barka, katero je poslala kraljeva vlada iz Paname ne-

srečnim v pomoč. Ko se nesrečneži nekoliko okrepčajo z jedili, katera jim je pripeljala barka, stopajo veselega serca v barko, da se odpeljejo na Peruvansko. Barka je ostala v pristanišču mesta Pajte, kjer so misijonarji stopili na suho ter šli v glavno mesto Limo.

Najlepše se nam kaže ljubezen našega Izveličarja do nas ljudi v priliki od dobrega pastirja, ki išče zgubljenih ovčic; ko jo najde, dene jo na svoje rame ter nese k svoji čredi. Jezusa kot dobrega pastirja posnema in je posnemalo že toliko tisoč ljudi, ki so zapustili vse, ter se podali v tuje neznane kraje iskat zgubljenih ovčic, da jih pripeljejo v Jezusov hlev. Niso se zmenili za težave in zopernosti; na skerbi jim je bilo le izveličanje nevmerjočih duš. Tako je storil tudi sv. Frančišek Solan. Od tebe, dragi bralec, Gospod po tvojem poklicu ne zahteva, da bi zapustil domovino ter šel v daljnje kraje iskat in spreobračat nejevernike. Pač po zahteva, da si tistim, mej katerimi živiš, dober pastir z naukom in pa z lepim zgledom. Saj opominja nebeški pastir: „Naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela ter slavili Očeta, ki je v nebesih.“

Če te je pa vsmiljeni Bog oblagodaryl s premoženjem, moreš tem lažje postati deležen vseh zaslug onih, ki po zgledu nebeškega pastirja iščejo ovac za nebeški hlev po tujih krajih. Le podpiraj z milodari misijone; za to imaš obilo prilike. Če si pa tudi reven in nemoreš dajati miloščine, moli goreče za dober vspeh misijonov. Glejte, tako se lahko vsi vdeležite plačila, ki je v nebesih pripravljeno pridnim delavcem vinogradu Gospodovem!

Premišljevanje o vdanosti v voljo božjo.

(Po sv. Alfonsu Ligvorjanu B. A. M.)

(Dalje)

Jezus Kristus sam je rekel sv. Petru, da njegovo terpljenje in smert ne pride toliko od ljudi koliker od nebeškega Očeta. „Ali nočeš da popijem kelih, keterega mi daje Oče“? (Jan. 18, 11.) Lep izgled nam je tudi pobožni Job. Ko mu je bilo naznanjeno, da so mu Sabejci vse premoženje pograbili, vbili vse sinove, kaj reče tedaj svetnik? „Bog je dal, Bog je vzel.“ On ni rekel, Bog mi je dal bogastvo in sinove, pa Sabejci so mi

vzeli vse, ampak, Bog je dal, Bog je vzel. Dobro je namreč vedel, da je Bog hotel to njegovo zgubo, zato je tudi rekel: „Zgodilo se je, kaker se je Gospodu dopadlo, blagoslovljeno bodi njegovo sveto ime.“ Tudi sv. Auguštín pravi: „Kar se tukaj zgodi proti naši volji, vedite da se je zgodilo, ker je Bog tako hotel.“

Ko sta bila blažena marternika Epiktet in Aton za Kristusovo vero na tezavnici strašno martrana, ko so jima z razbeljenimi kremplji tergali meso od telesa, sta vedno ponavljala besede: „Gospod, naj se zgodi nad nama tvoja sveta volja.“ Čezario pripoveduje tole: V nekem samostanu je živel redovnik, ki je bil od Boga s tolikim darom čudežev obdarjen, da so bolniki, ki so se ga le dotaknili, precej ozdraveli. Predstojnik samostana, čudeč se toliki milosti, ga vpraša: „Kako delaš ti tolike čudeže, ko vender nič bolj pobožno ne živiš, ko marsiketeri zmej nas.“ Redovnik mu odgovori: „Tudi jaz se čudim, in vzroka tolikega daru ne vem.“ „Kaj pa vender naj raje delaš v čast in iz ljubezni do Boga?“ ,praša nadalje predstojnik. „Da resnico povem, ponižno na to odgovori redovnik, jaz prav malo ali nič ne storim. Zato, ker mi je najljubše nič drugega ne želiti, kaker to kar hoče Gospod, dodelil mi je milost, da je moja volja popolnoma združena z njegovo. Blagostanje me ne povzdiguje, nesreča me ne žalosti, zakaj vsako stvar prijemljem iz njegovih rok in v ta namen tudi vse svoje molitve opravljam, namreč da se njegova volja v vseh rečeh nad menoj zgodi.“ Predstojnik ga zopet vpraša: „Kaj zadnjič ti ni bilo žal, ko so nam hudobne roke zažgale poslopje, kjer smo imeli žito in mervo shranjeno, ter nam vničili tako večí del našega premoženja?“ „Ne, moj oče, ravno nasproti, jaz sem hvalil Boga, kaker to navadno delam v sličnih slučajih, ker vem, da to dela in pripušča Bog v svojo slavo in za naše večje dobro, zato sem tudi vedno zadovoljen in vesel, naj se zgodi karkoli hoče.“ Ko je predstojnik to slišal in videl toliko vdanost v božjo voljo, ni se več čudil, da dela tolike čudeže. Gdor tako dela, si ne pridobi samo velike svetosti, temuč tudi blaženi mir na zemlji. Enkrat so vprašali slavnega kralja Aragonskega Alfonza, keterega človeka ima on za naj bolj srečnega na svetu? „Tistega, odgovori on, kateri se je daroval volji božji in vse prijetne in zoperne stvari vdano iz njegovih rok prejmlje.“ „Keteri ljubijo Boga jim je vsaka reč v dobro“. (Rim. 8, 28.) Keteri ljubijo Boga, so vedno zadovoljni,

zakaj njih tolažba je izpolnjevanje volje božje tudi v zopernih rečeh in te zopernosti se jim spremene v veselje, ko pomislijo, da so toliko večo ljubezen skazali Bogu, koliker zadovoljniše so tudi zoperne in nepovoljne reči sprejeli. „Pravičnega ne bo vžalilo, naj se mu zgodi karkoli hoče“. (Preg. 12, 21.) In v resnici, kaj more biti dražje človeku, kaker videti, da se je spolnilo, kar je hotel? Keder pa gdo ne želi družega kaker to, kar hoče Bog, vse to pa, kar se godi na svetu je po božji volji, razun greha, toraj sledi, da se vselej to zgodi, kar je sam hotel. Pripoveduje se v življenju svetnikov o nekem kmetovalcu, kateremu je zemlja vedno bolj obrodila kaker drugim. Ko so ga vprašali, kako to? je odgovoril: „Meni je vsako vreme prav, jaz ne želim drugače kaker Bog hoče, in ker hočem kaker Bog hoče, zgodi se to kar jaz želim“. „Duše, ketere so podložne Bogu, pravi Salvijan, naj jih tudi ljudje zasramujejo in zaničujejo, naj terpe siromaštvo, lakoto, mraz in vročino, hočejo vse to same, in zavoljo tega so srečne vže na tem svetu“.

To je tista zlata sloboda služabnikov božjih, ketera je več vredna, kaker vse posvetne časti. To je tisti blaženi mir, ki preseže vsak um, ki nadkriljuje vsa telesna vživanja, vse posvetno veselje, ketero akoravno za trenutek človeka srečnega stori, keder pa premine, ga teži in nikaker nenasiti Zategadelj je tudi Salomon, potem ko se je navžil vseh posvetnih sladkosti, vskliknil: „Vse je nečimernost in obteženje duha“. (Prid. 4, 4) Sveto pismo pravi: „Moder človek je stalen v modrosti kaker sonce, nespametnež pa se preminja kaker luna.“ (Modr. 27, 12.) Nespametnež, to je grešnik, se preminja kaker luna; danes raste, jutri pada, zdaj se smeja, zdaj se joka, zdaj je krotak kaker jagnje, zdaj serdit kaker tiger, in zakaj? Zato, ker je vsa njegova zadovoljnost odvisna od sreče in nesreče in zato se tudi on ž njo preminja. Pravični pa je kaker sonce vedno jasnega lica in vesel, naj se mu zgodi, karkoli hoče. Najljubše mu je podvreči se volji božji. „Mir ljudem na zemlji, ki so svete volje“ so peli angeli sveto noč. Gdo so pa ti ljudje svete volje, ako ne tisti, ki so vselej vdani v božjo voljo, ketera je najboljša in najpopolniša, kaker je Bog najpopolniše bitje.

Svetniki, ki so se popolnoma vdali v božjo voljo, imeli so že na svetu zemeljski raj. Sv. Dorotej pravi, da so stari očaki zato vedno vživali blaženi mir, ker so vse iz božjih rok sprejemali. Sv. Marija Magdalena de Pazzi, ko je čula besedi „božja

volja“, je občutila toliko veselje in zadovoljnost, da je bila zamaknjena v ljubezni do svojega Boga. Naravno je sicer, da človek občuti neko bridkost in težavo, ali duša ne zgubi svojega miru in zadovoljnosti, ako je vsa podveržena božji volji. „Vašega veselja, vam ne bo nobeden odvzel“ (Jan. 16, 22.) je rekel Jezus aposteljnomo. Gdor je vselej vdan v božjo voljo, vživa popoln in veden mir; popoln, ker ima kar želi; veden, ker mu ga ne more nobeden odvzeti, ker ne more nobeden preprediti, da bi se to ne zgodilo kar Bog hoče. P. Janez Tauler pripoveduje o sebi to le: Veliko let sem prosil Boga, naj bi poslal človeka, ki bi mi pokazal, kaj je pravo duhovno življenje. Neki dan čujem glas, ki mi pravi: Pojdi v to in to cerkev in našel boš tistega keterega želiš. Grem in najdem človeka, vbogega in slabo oblečenega in ga pozdravim: „dobro jutro, prijatelj!“ Vbožec odgovori: „Oče, jaz ne vem, gđaj sem imel slabo jutro.“ Rečem mu: „Bog ti daj srečo in zdravje.“ On mi odgovori: „Jaz ne poznam nesreče, zakaj ako sem lačen hvalim Boga, ako me zebe ali mi je vroče, ga blagoslavljam, ako me gdo zaničuje in preganja, vedno mu pojem slavo. Rekel sem ti da ne poznam nesreče in to je gola resnica. Zakaj moja volja je božja volja, naj se mi tedaj pripeti, kar hoče, meni je prav, vse sprejemem iz njegovih svetih rok in v tem obstoji moja zadovoljnost.“ „Kaj pa, ga vprašam na dalje, ke bi te hotel Bog pehniti v pekel, kaj bi rekel?“ „Ke bi Bog to hotel, pravi, jaz bi se ga prijel v ponižnosti in ljubezni in bi se ga tako terdno deržal, da, ke bi me hotel pehniti v pekel, bi bil primoran tudi on z menoj doli iti in tako bi mi bilo lepše in prijetniše v peklu ž njim kaker vživati vse rajsko veselje brez njega.“ „Kje si pa našel Boga?“ ga vprašam. On: „Tam, kjer sem zapustil posvetno.“ „Gdo si pa ti?“ — „Jaz sem kralj.“ „Kje je pa tvoje kraljestvo?“ „V moji duši, kjer je vse v redu. Poželjivost posluša razum in razum Boga.“ Slednjič za vprašam: „Kaj te je pa pripeljalo, do tolike popolnosti?“ „Molčanje, odgovori, govoril nisem z ljudmi, da sem mogel govoriti z Bogom, in vdanost v njegovo sveto voljo, kjer sem našel in vedno najdem mir serca?“ Glejte, tak je bil ta vbožec, samo zato ker se je podvergel volji božji; gotovo je bil v svojem siromaštvu bogatejši, kaker vsi vladarji sveta, v svojem terpljenju in pomanjkanju srečniši kaker vsi posvetnjaki v svojim posvetnem veselju.

Kolika prevara in zmota je tedaj, protiviti se božji volji,

ko mora vendar vsak prenašati nadloge, zakaj božje naredbe preprečiti ni nobenemu mogoče. „Gdo se bo vperl, njegovi volji“ pravi sv. Pavel. Vsak mora prenašati nevolje in zopernosti, in gdor se vpira nima od tega nobene koristi temuč veliko škodo na duši in telesu, vedno grenak nemir. „Gdo se mu je vperl in je imel mir?“ (Job 24). Naj se vije in zvija tak bolnik v svojem terpljenju, koliker hoče, naj toži siromak v svoji revščini in pomankanju, naj se jezi in godernja, kaj bo imel od tega. Še enkrat toliko revščino si s tem napravlja. „Kaj iščeš, o človek, iščeč dobro?“ pravi sv. Auguštín, „išči eno dobro v katerem so vse dobrote.“ Kaj iščeš drugo, išči Boga, njega najdi, združi se ž njim okleni se njegove volje in srečen boš na tem in drugem svetu. Kaj pa hoče, dobri Bog, družega, kaker naše dobro? Kje moremo najti koga, ki bi nas bolj ljubil, kaker nas ljubi Bog? On ne samo noče, da bi se gdo pogubil, temuč želi, da se vsi zveličamo. „On noče, da se gdo pogubi, temuč da se vsi obernejo k pokori.“ (2. Petr. 3, 9.) „Volja božja je vaše zveličanje.“ (1. Tes. 4, 3.) V naš blager in v naše zveličanje je Bog postavil svojo slavo, zakaj on je po svoji natori nedospevna, neskončna dobrota, kaker pravi sv. Leon Dobrota pa se želi razširiti, toraj želi tudi Bog, da postanemo deležni njegove slave in dobrote. Ako nam pošilja bridkosti in nadloge v tem življenju, je to v našo korist, zakaj „vse reči nam morajo služiti v dobro“ (Rim. 8, 28). „Prépričani bodimo, pravi sv. pismo, da je vse to, kar nam pošilja Bog, za naše poboljšanje, ne za naše pogubljenje“ (Judit 8, 27) Bog pa ne samo želi naše zveličanje, on tudi skerbi zanj. „Gospod za me skerbi“ poje kraljevi pesnik. (Ps. 29, 18.) Kaj nam more odreči tisti Bog, pravi sv. Pavel, kateri nam je dal celo svojega lastnega, edinega sinu? „On, ki celo svojemu lastnemu sinu ni prizanesel, temuč ga je dal za nas vse, kako nam ne bo tudi vse po njem dodelil.“ (Rim 8, 32.) V tem zupanju, se moramo popolnoma podvreči narédbam božjim, ketere so vse za naše zveličanje. Naj se zgodi, kar koli hoče, recimo: „V tem hočem mirno spatí in počívati, ker ti sam o Gospod, si me v upanju poterdil. (Ps. 4, 9.) „Vse naše skerbi njemu izročimo, zakaj on za nas skerbi.“ (Ps. 5, 7.) Mislímo le na to, kako bi izpolnili njegovo voljo, in on bo skerbél za nas in našo srečo. „Hči moja, je rekel Gospod sv. Katarini Sienski, misli na me in jaz bom vedno na te mislil. Zato pravi tudi sv. Bazilij: „Prépričani bodimo, da Bog bolj skerbi za nas, kaker moremo

misliti in želeti.“ Blager tebi, dragi bravec, ako vedno tako delaš! Gotovo se boš zveličal; srečno boš živel in veselo vmerl.

(Dalje prih.)

Nekaj misli o načinu

molitve in premišljevanja

(Nabral P. — n—n.)

II.

(Dalje.)

Predmet ali tvarina razmišljanja se da razdeliti na štiri verste. — Lahko premišljuješ 1. o grehu, — 2. o čednosti, — 3. kakšno versko resnico, nauk ali izrek svetega pisma, in — 4. kakšen zgodovinski dogodek, n. pr. kaj iz Kristusovega življenja.

Ako premišljuješ o grehu, lahko si na taka-le vprašanja odgovarjaš: kaj je greh? katere verste je ta ali oni greh? kakšne slabe lastnosti in nasledke ima? kaj si o tem bral ali slišal? kaj pripelje človeka v ta ali oni greh? katerih zgledov se spominjaš? — kako lepa je nasprotna čednost? ali se spoznaš tudi sam kaj krivega? Eno ali več tih vprašanj razmisliš, dokler vidiš, da si o resnici dobro prepričan in potem pusti sercu govoriti, prositi, moliti, kesati se. Volja naj pa stori dobre sklepe.

Ravno tako, ako premišljuješ o kakšni čednosti, si moreš pomagati z enakimi vprašanji. Kaj je ta ali ona čednost? kako se da v večji ali manji meri gojiti? kaj je njen namen? kakšne nasledke ima? — Premisli potem njene lastnosti, njeno korist, potrebo, zaslugo, kaj ti ona dobrega obrodi, ali jo je težko gojiti; premisli tedaj tudi njeno lahkost.

Lahko premisliš tudi njeno lepoto, ketera se ti bo še bolj zasvetila, ako se ozreš nekoliko na nasprotni greh. — Domisli se tudi keterega lepega zgleda iz življenja Svetnikov ali pa od drugod. Premisliti moreš tudi, kako Bog čednost poplača, greh pa kaznuje, ako ne že na tem svetu, gotovo pa na drugem.

Nadalje premisli, kako si ti do zdaj to čednost gojil in kako jo misliš od zdaj gojiti.

Dobro si pa zapomni, da ni potrebno ravno vseh teh vprašanj razmišljati. Ako te eno ali drugo bolj mika, pa pri tem

ostani, samo da se ti serce in volja vname, samo da si do spoznanja prišel, naj si bo že po daljšem ali krajšem razmišljanju.

Ko razmišljaš, nikar ne zabi serca ogrevati, ne pozabi zdihovati in moliti v sercu. Kedar zapaziš, da je pri premišljanju serce ganjeno, da se ti obudijo lepe misli in želje, nikar ne razmišljaj z razumom hitro nadalje, ampak počakaj, ako tudi vsih ali več reči ne premisliš in ne pregledaš. Le grej svoje serce pri nebeškem ognju, dokler geri in nikar ga gasiti.

Ker smo že pri premišljevanju o čednosti, poglejmo, kako bi se dalo razmišljati nekoliko o sveti čistosti.

Ko si se k premišljevanju pripravila, draga duša, vprašaj se, kaj je sveta čistost? To je dragoceni biser, v keterega so božje oči radostno vperte. To je tista angeljska čednost, ketera vničuje in brani telesne sladnosti in nagnjenja. Ona posvečuje naše telo svetemu Duhu, ter stori, da se človek ne skrni ne z besedo, ne z djanjem, tako da je angeljem podoben. Deviški ljudje „bodo kaker angelji božji v nebesih“ — pravi Jezus Kristus. Tako piše tudi sveti Ambrož: „Sveta čistost dela angelje; kedor jo je ohranil je angelj; kedor jo je zgubil je hudič.“... Tukaj že lahko sercu govoriti pustiš, ali pa tudi še naslednjo lastnost razmisliš, namreč njeno v z v i š e n o s t i n l e p o t o.

Sveta čistost je kraljica čednosti. Ona se je svetila na prečisti Devici Mariji, ona povzdiguje neizmerno svetnike. Jezus je svetega Janeza zato bolj ljubil, ker je bil deviški.

Glej nadalje, kako so ljubili to lepo, prekrasno čednost sveti Frančišek, kateri je skerbel v svojem vodilu, da bi odstranil od svojih bratov vsak sum nasprotnega greha. Znano ti je potem življenje svetega Alojzija, tega angelja v telesu. — Kako so bili marterniki vneti za ta prekrasni biser, da so pustili v svoji rani mladosti raje telo kruto razmesariti, kaker da bi bili postali nezvesti svojemu nebeškemu ženinu. — In tako lahko še mnogo drugega o tej čednosti pomisliš in serce ogrevaš ter moliš in zdihuješ n. pr. tako le: „O biser človeške duše, sveta čistost, da bi te mogel dobro spoznati! — Da bi te mogel prav gojiti! — Oh žal mi je, da ni bilo do zdaj moje serce tako čisto, da nisi edino Ti, o Jezus, v njem kraljeval! — Usmiljenje, o Jezus! — O ženin moje duše, neti v mojem sercu vedno večje nagnjenje in ljubezen do te vzvišene čednosti! O prečista Devica, izprosi mi od Jezusa to milost, da bom mogel za naprej kaj lepše to nežno cvetico gojiti in jo pred nesrečo obvarovati! Tako tudi sklepam,

ali ker je moja moč preslaba, zato mi pridi Ti na pomoč s Tvojim deviškim kerdelom!“ Ob enem odloči posluževati se potrebnih pripomočkov, posebno molitve, zatajevanja in bega pred priložnostmi.

Ako se lotiš pa razmišljati o kaki verski resnici, ali pa o kakem izreku iz svetega pisma, tedaj si lahko staviš tudi razna vprašanja. N. pr. vprašal boš: kedo me to uči? kedo je to rekel? kaj bo, ako ne boš po tistem nauku živel? Domišljija te bo še na marsiketera lepa vprašanja spomnila, spomin in razum pa ti bodo serce in voljo k molitvi napeljevali.

Ostane nam, da razložimo še, kako naj se razmišlja zadnja versta tvarine, to je o kakem dogodku, ali osebi. N. pr. iz življenja Jezusa ali Marije. O tem premišljevatı je zelo koristno.

Pomislimo, kako bi se dalo razmišljati iz Kristusovega življenja dogodljaj, kaker nam ga sporoča sveti evangelij, kako se je vernil z Marijo in Jožefom iz Jeruzalema v Nazaret ter „jima je bil pokoren.“

Pri takem razmišljanju si moreš staviti sledeča vprašanja: kedo? komu? kako? kje? kedaj? s katerimi pripomočki? zakaj? in druga, ako hočeš.

Ako vprašaš tedaj v našem primerljaju, kedo je bil pokoren? spomin in razum odgovorita hitro: Pokoren je bil Jezus, Bog sam in človek skupaj. Gospodar neba in zemlje. On, ketelega mora vse poslušati, kar je v nebu in na zemlji in v peklu. On se poniža in je pokoren!

K o m u? Stvarnik stvarem! Akoravno sta bila Marija in Jožef najsvetejši stvari na sveti, pa sta bila vender samo stvari, on pa Stvarnik živeč od vekomaj.

K a k o jima je bil pokoren? Popolnoma, v vsih okoliščinah, naj bi mu bili zapovedali lahko ali težko delo, ponižno ali imejitno, vse je rad in z veseljem storil brez mermranja in tožbe.

Z a k a j pa je vse tako storil? Za to, da bi častil svojega Očeta, ker je rekel, da je prišel na svet, ne da bi storil svojo ampak Očetovo voljo. Povelje Marije ali Jožefa je bilo Njemu volja božja. — Pokoren je bil tudi, da bi nam dal lep zgled, kaker sam pravi: „Zgled sem vam zapustil, da kaker sem jaz storil tudi vi storite.“

— „O ponižni in pokorni Jezus! Kedo si Ti, da si tako pokoren? Kralj neba in zemlje! Moj odrešenik! Jaz Te častim in molim.....In kedo sem pa jaz, da se pokorščine branim? O žal

mi je, da sem Te do zdaj tolikokrat razžalil sè svojo nepokorščino in oholostjo. Vboga ti nisem hotel, ko so mi višji, Tvoji namestniki, vkazovali; Ti pa vbogaš še nižje od sebe. — Od zdaj naprej Te hočem zvestejše posnemati in nič več se nočem sramovati. — O Marija in Jožef, podpirajta z vašo mogočno priprošnjo to, kar zdaj odločujem. O kako bom potem vesel in srečen tukaj in v nebesih.“

Takih in enakih občutkov, draga duša, lahko več ali manj obudiš. — Ako hočeš, moreš to premišljevanje še zdaljšati, odgovarjaje še na druge opomnjene vprašanja.

Premišljevanje te ali druge verste bi se dalo še kaj drugači izpeljati; ob enem se pa lahko tudi zgoraj omenjenih pripomočkov kaj poslužiš

Ako se lotiš razmišljati n. pr. Jezusovo kronanje, postavi se v duhu v Pilatovo dvorano. Tam vidiš Jezusa vsega onemoglega, bičanega, v svoji kervi na tleh ležečega. — Za nekaj časa vstane ter išče svojo obleko, da bi se pokrnil. — Gledaj v duhu, kako ga vlečejo ven, — kako mu pletejo ternovo krono — kako mu jo nevsmiljeno na glavo pritiskajo — kako se ž njim norčujejo — itd. Pri vsakem prizoru pa postoj nekoliko, da si vse dobro ogledaš. — Gotovo ne more ostati neginjeno tvoje serce. — Ali ne zabi pogosto zdihovati.

Ta način premišljevanja, dal bi se porabiti lepo pri križevem potu. Poglavitno je pri tem premišljevanje Kristusovega terpljenja. Po navedenih naukih premišljevanja more toraj križev pot lahko vsakedo moliti, tudi kedor ne zna brati ali pa knjižice pri sebi nima. Kedar pa iz knjižice moliš, moli bolj s srcem, kaker jezikom. — Kedor bi pa premišljevat ne znal naj vsaj pobožno misli na en ali drugi del Kristusovega terpljenja in naj pred vsako postajo mali „Očenaš“ in „Češčeno Marijo“ ter naj obudi kesanje nad svojimi grehi. To mimo grede o križevem potu.

(Dalje prih.)

✓ O skušnjavah pobožnih duš.

Otroče zaupanje v dobrega Boga je velika čednost vsacemu človeku jako potrebna. Gdo pa pokaže, da jo ima? O bogoljubna duša, ti pokažeš, da zaupaš v Boga posebno v skušnjavah, najve-

čih tvojih nadlogah. Pravim največih, ker vse druge britkosti prenašaš voljno, ali te, oh te te omamijo, ker taknejo vez med teboj in Jezusom, ker te hočejo popolnoma odtergati od tvojega ljubeznivega ženina. Sicer narhujše je to, da kedar dolgo trajajo skušnjave, te veržejo v neko obupnost in v velik strah, da si izgubila milost božjo ter da te je Bog zapustil. Ali oh, kako se reva v tem motiš! Ne obupaj, ne, sirota, temuč zaupaj v Boga, kateri ti pošilja skušnjave, „ne da te pokonča, to je pogubi, temuč da bolje napreduješ v popolnosti, in da se tako zmirom bolj ž njim zediniš.“ Tako ti govori sloveči sv. Janez Zlatousti, kateri poterjuje to resnico sè življenjem sv. očaka Jožefa, ki je bil prodan, preganjan, zapert v temnico, akoravno nedolžen, in vender se ni tožil, da ga je Bog zapustil. Kaj mu je to zaupanje v Boga rodilo, ti je dobro znano. „Sicer, kake namene ima Bog, ko me skušnjavam prepusti?“ Na to vprašanje ti rad odgovorim, zato da se potolažiš in v Boga zaupaš. Po učenju duhovnih učiteljev, ima Bog pet namenov, kedar dopusti, da te skušnjave napadejo. 1. da te poskuša; 2. da te poniža; 3. da te očisti; 4. da te vterdi v čednostih; 5. da ti pomnoži plačilo v nebesih.

Pervi namen toraj je, da te poskuša, si li njegova prava služabnica ali ne. Ti praviš, da ljubiš Boga, da mu zvesto služiš. Dobro. Ali Bog te hoče poskušati sè skušnjavami, je li res, da ga ljubiš ali ni. Lahko se namreč zgodi, da kedar vživaš dušni mir ga ljubiš; ker ti to dobro de, ali ker občutiš veliko sladkost v pobožnosti, ali ker imaš dobro naravo, skoraj rojeno za čednost, kar vse ni prav za prav prava ljubezen, ljubezen popolna. Ali kedar si obdana od skušnjav, in venderle ostaneš zvesta svojemu ženinu, oh takrat se očitno vidi, da ljubiš Boga se vsem srcem in dušo. Job in Tobija sta bila velika služabnika božja, ali Bogu sta bolj dopadla, kedar sta mu ostala zvesta v velikih skušnjavah, ketere jima je poslal, da ju poskuša.

Drugi namen je po sv. Bernardu, da te poniža, da spoznaš kaj si in kaj sama zamoreš. Skušnjave so namreč največi pomoček, da zadobiš pravo ponižnost, temelj vseh čednosti. In res, kedar sladko počivaš v sercu Jezusovem, kedar te on neizrečeno tolaži, zdi se ti kaker da bi bila Bog vé kaka svetnica, in glej duhovni napuh! Ali kedar te napadejo skušnjave, tako da ne manjka ko las da ne izgubiš tvojega ženina, oh takrat spoznaš dobro, da nisi nič, da brez Boga ne moreš drugo ko grešiti; in kako se takrat ponižaš pred Bogom in spoznaš da imaš vedno potrebo božje po-

moči, da ne padeš! Poglej sv. Pavla, kateri je imel strašne nečiste skušnjave. Vpil je in klical smert, kteri naj ga reši telesa, ki mu je take skušnjave delalo. Kaj je pa bilo vzrok, da ga je Bog v takih skušnjavah pustil? Sv. Pavel sam pravi: „zato da ne padem v prevzetnost, zaradi mnogih milosti božjih“. II. Kor. 12, 7.

Tretji namen je po Gersonu, da te očisti od mnogih nepopolnosti. Po nevihti se vidi na morskem obrežju mnogo vmazanih, nečistih stvari, ketere je razdraženo morje iz sebe verglo. Glej, kar stori nevihta morju, to tebi skušnjava. Kedar vživaš dušni mir, se te poprimejo mnoge nepopolnosti; pridejo skušnjave, in glej, očistijo te popolnoma. Ne misli pa, da nečiste, ostudne skušnjave tega ne delajo. Tudi te te očistijo. Ti dobro veš, kako gerd in vmazan je lug, in vender čisto opere vsako nečedno perilo. Da se ravno tako godi pri skušnjavah, se vsaki dan prepričamo, videč da pobožne duše po zmagi postanejo zmirom bolj ponižne, čiste, sramožljive, opazne itd.

Četerti namen je, da se zmirom bolj vterdiš v čednostih. In res, kaker drevesa, vstavlja se vetru, zmirom bolj v zemljo korenike razširijo in se vterdijo, tako se tudi duša v skušnjavah zmirom bolj vterdi v čednostih posebno v sovraštvu greha, v zaupanju v Boga, v strahu božjem itd. Sv. Benedikt je postal po neki grozni nečisti skušnjavi tako vterjen v čistosti, da ni potem nigdar čutil takih skušnjav. Tudi naš mili očak sv. Frančišek, kaker tudi sv. Bernard, sta po premaganih skušnjavah postala bolj vterjena v odnosnih čednostih.

Peti namen, keterega ima Bog, kedar dopusti, da te skušnjave napadajo, je: da ti pomnoži plačilo v nebesih. To je nasledek četrtega namena, ker se duša premagovaje skušnjave zmirom bolj vterjuje v čednostih pa se mora zato jako vojskovati, to je izverševati velika djanja čednosti. Kaj pa zadobi človeku plačilo v nebesih, ako ne čednosti? One so tiste naše ljubeznjive prijateljice, ketere nas pred sodiščem božjim zagovarjajo in nam večno veselje zadobivajo. Oh kako se bomo enkrat čudili, kedar bomo videli neizmerno plačilo, ki nam bode dano od Jezusa za vsako najmanjšo skušnjava! Bere se o nekem pobožnem redovniku, keterega so neko noč strašne nečiste skušnjave napale. Skoraj je hotel vžo grešiti, ali spomni se na slovesno obljubo čistosti ter z veliko silo trikrat skušnjava premaga. In glej, angelj se prikaže v duhu nekemu drugemu redovniku, ter mu pravi, da nese tri dragocene, z

biseri napolnjene krone gori rečenemu redovniku, kateri jih je zaslužil, ker je trikrat skušnjave zavolj Jezusa premagal.

Ne žaluj toraj, pobožna duša, temuč veseli se raje se sv. Pavlom, ter ž njim reci: Ker se čednost v slabosti doverši, se bom rad veselil v svojih slabostih II. Kor. 12, 9. Kako se pa imaš vladati v skušnjavah, bomo videli drugikrat, ako nam Bog da zdravje in življenje.

P. H. R.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Najboljši opravek v samotnih urah.

K opatu Aleksandru pride eden njegovih učencev, pa reče: „Ljubi oče! Pustite me iz te puščave, v kateri prebivamo. Tukaj mi je le dolgčas, in pa naveličal sem se samotnega življenja.“ — „Ljubi sin!“ odverne opat. „To mi je gotovo znamenje, da še nisi prav premišljeval tistega, kar nam je najimenitniše. Premišljuj nauke, dejanja, življenje svojega Izveličarja, premišljuj ga v njegovem potu z Oljiske gore do Goljgate. Premišljuj ga v njegovem poveličanju, vstajenju, sedečega na desnici očetovi, in da spet pride, toda sodit. Jemlji si k sercu, da pojdejo dobri v večno veselje, hudobni pa v večno terpljenje. Ako boš tako delal, ne boš vedel, kaj je dolgčas, ne ponoči ne podnevi.“ Učenec se je ravnal po tem svetu. Vzame v roke sveto evangelije, bere ga prav pazljivo, in koder je hodil, je premišljeval v sercu, kar je bral. Odslej mu je bil čas še prekratek, in samotne ure so mu bile najljubše in najsrečnejše.

Pravi namen.

Neki pobožen oče v puščavi je vselej postal in pomislil, preden se je kaj važnega lotil. Eden njegovih učencev mu je nekoč pravil zadevo, na katero je pričakoval odgovora. Čaka in čaka in naposled dene: „Kaj pomišljujete? Čemu ne odgovorite?“ — Pobožni duhovni oče mu odgovori: „Ni še dolgo, kar si videl lovca v puščavi, ki je šel na lov s strelico in lokom.“

Videl si, kako je mirno obstal, strelico ravno položil na tetivo (struno), natanko pomeril, in še le potlej izpustil strelico. Tako delam tudi jaz, kader imam kaj odločiti ali začeti. Dobro si ogledam namen in konec. Prašam se, bo li na čast božjo in bližnjemu na korist, kar mislim storiti? Brez tega bi bilo delo popolnoma nekoristno. Tudi dobro premislim, če gotovo pridem do svojega namena in konca, ako delam po tem načinu. Pravi namen daje našim dejanjem pravo vrednost. Ali pa svoj namen dosežemo ali ne, to visi samo od Boga. Njemu imamo priporočati vse svoje dejanje in nehanje, potlej pa mirni bodimo, naj se zgodi karkoli.“

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Slivnice, 30. maja 1887.

V tem tekočem letu sem bil v veliki težavi. Zavoljo nekega majhinega postavnega prestopka sem bil obsojen na 6 tjednov zapora. Vgovarjam in storim, kar mislim, da bi mi pomagalo milostnišo kazen dobiti; ali sodnik me straši, da si jo s tem lahko le še zdaljšam. V tej stiski se zatečem z devetdnevnicco k Bogu, Devici Mariji, svetemu Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu ter obljubim, ako bom vslišan, da v Cvetju naznanim. In zares še le šesti dan sem odmolil devetdnevnicco in sodnik mi je naznanil, da bom drugi dan oproščen zapora. Zato se priserčno zahvaljujem Bogu, da me je vslišal na priprošnjo svoje Matere, svojega rednika sv. Jožefa in preljubega sv. Antona Padovanskega, ter naznanjujem to zahvalo v slavo Božjo in njegovih svetnikov ter vernim v spodbujenje.

S. T. tretjerednik.

Iz Lepaha se zahvaljuje M. P. za naglo ozdravljenje otekle čeljusti.

Iz Lokovca J. S. za ozdravljenje bolezní v nogi ter za ozdravljenje neke druge bolne osebe in nekega živinčeta.

Iz Novega mesta se zahvaljuje nekedo sv. Antonu za vslišano prošnjo.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo tretjeredniki in tretjerednice prečenske skupščine: Jakob (Frančišek Ser.) Planinšek, Jera (Elizabeta) Pavček, France (Anton P.) Berus, Marija (Elizabeta) Parkelj, Marija (Julijana) Sternad, Terezija (Elizabeta) Doberdrug; novomeške: Marija Kastelec, Magdalena Ivanšek, Antonija Mervar, Marija Smerke, Barbara Žvab, Marija Jerman; dolinske: Magdalena (Helena) Hlebanja, Jera (Frančiška) Lakota, Meta (Monika) Šetina; pazinske: Matej (Jožef) Križmanič, Marija (Elizabeta) Defár, Frančiška (Marija) Zorič, Ivana (Marija) Trošt; svetotrojiške: Marija Hraber od sv. Lovrenca v Slov. gor. † 11. julija 1887, Marija Plešič od Sv. Benedikta † 28. avg., Neža Janžekovič od Sv. Marije na Polenšaku † 15. jul., Marija Kocuvan pri Sv. Trojici (v tergu) † 26. sept., Jernej Kurboš od Sv. Jurija na Šavnici † 25. sept., Terezija Šipuš pri Sv. Janžu v Podgori † 11. sept., Marija Šketa pri Sv. Urbanu † 13. sept., Apolonija Vrlič pri Sv. Ropertu † 2. novembra.

Neki g. bogoslovec v velikih dušnih težavah se zlasti gospodom duhovnikom, pa tudi vsem drugim pobožnim dušam lepo priporoča v gorečo molitev.

Neka tretjerednica dolinske skupščine, ki že več let zavolj bolne noge iz hiše ne more, se priporoča v molitev redovnih bratov in sester, da bi ji Bog na prošnjo Naše ljube Gospe, sv. Frančiška in sv. Antona vsaj toliko zdravja še dodelil, da bi v cerkev mogla.

Tretjerednik Fr. R. se priporoča bratom in sestram 3. reda v pobožno molitev na čast presv. serc Jezusovega in Marijinega ter na čast sv. Jožefu, sv. Frančišku, sv. Antonu in sv. Luciji, da bi mu Bog na njih prošnjo podelil zopet ljubi pogled in vse dušne in telesne potrebe.

Za kolegij sv. Antona v Rimu

smo nadalje prejeli od Fr. I. naročnika „Cvetja“ 5 gl. Bog poverni, ter obudi še več takih dobrotnikov!
